

Ympäristömyrkkyanalyysien tulokset Baltic Fish -hankkeessa

Vuonna 2019 käynnistetyn Baltic Fish -hankkeen tavoitteena oli poistaa Itämerestä ravinteita luomalla särkikalaa hyödyntävä kestävä ja markkinavetoinen tuotantoketju sekä lisätä kalan kysyntää Ruotsissa ja Ahvenanmaalla. Baltic Sea Action Plan -rahaston osarahoittamassa hankkeessa olivat mukana Race For The Baltic, Guldhaven Pelagiska, Rädda Lumparn, Ålands Fiskarförbund ja John Nurmisen Säätiö.

Yksi hankkeen tavoitteista oli varmistaa, ettei särkikaloissa ole suuria raskasmetallien tai muiden haitallisten aineiden pitoisuuksia ja että niitä voidaan siten turvallisesti käyttää ihmisravintona.

Hankkeen kanssa yhteistyötä tehnyt Ruotsin Maatalousyliopisto (Sveriges lantbruksuniversitet, SLU) analysoi suuren määrän näytteitä, jotka oli otettu viidestä sijainnista Ruotsin itärannikolla. Lisäksi projektipartnerit ottivat näytteet Ruotsista ja Ahvenanmaalta. Näytteitä otettiin seitsemästä paikasta yhteensä 127 kappaletta. Näytteet sisälsivät lahnaa, särkeä ja säynettä.

Haitallisten aineiden sallittu enimmäismäärä kalan lihaksessa (Maximum allowed level, MAL) on määritelty Euroopan komission asetuksella elohopealle, kadmiumille, dioksiinille ja PBC:lle.

Tulokset osoittavat, että todetut ympäristömyrkkypitoisuudet eivät ylittäneet Euroopassa elintarvikkeille asetettuja sallittuja enimmäismääriä ja että Itämeren särkikalat ovat yleisesti ottaen turvallista ruokaa.

- Elohopea: Eurooppalaisten raja-arvojen alapuolella
- Kadmium: Eurooppalaisten raja-arvojen alapuolella
- Dioksiinit ja dioksiinin kaltaiset PCB:t: Eurooppalaisten raja-arvojen alapuolella
- Ei-dioksiinin kaltaiset PCB:t: Eurooppalaisten raja-arvojen alapuolella

PFAS-yhdisteiden enimmäismääriä elintarvikkeissa ei ole vielä määritelty, mutta raja-arvoja valmistellaan parhaillaan EU:ssa.

Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen (EFSA) on kuitenkin asettanut joillekin PFAS-yhdisteille siedetyn viikoittaisen saannin rajan (Tolerable weekly intake, TWI). TWI-laskelman mukaan aikuinen voi turvallisesti syödä 250 g särkikalaa joka viikko eli noin 3-6 kalapihviä tai hampurilaista viikossa.

Lue koko raportti tästä linkistä: [SLU:n raportti](#) (englanninkielinen)